

Această broșură a fost realizată cu sprijinul poporului american prin intermediul Agenției Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID). Conținutul broșurii este responsabilitatea Judecătoria Bălți și Checchi and Company Consulting, Inc. și nu reflectă neapărat opinia USAID sau a Guvernului Statelor Unite ale Americii.

USAID
DIN PARTEA POPORULUI
AMERICAN

Tot ce trebuie
să știi despre
Judecătoria Bălți

1. CÂND TE POȚI ADRESA LA JUDECĂTORIA BĂLȚI?

Judecătoria Bălți este o instituție publică care are 3 sedii, unul în municipiul Bălți și câte unul în orașele Fălești și Sîngerei, la care te poți adresa dacă vrei să îți aperi un drept în judecată sau ești victima unei ilegalități.

E bine să știi unde îți are domiciliul sau sediul persoana fizică ori juridică împotriva căreia dorești să depui o cerere de chemare în judecată, astfel încât să poți înregistra cererea la instanța corespunzătoare. Dacă persoana fizică sau juridică în cauză este domiciliată sau își are sediul în raioanele Fălești, Sîngerei sau municipiul Bălți, poți depune acțiunea la oricare dintre sediile Judecătoriei Bălți.

În cazul în care ești nemulțumit de o hotărâre sau încheiere emisă de Judecătoria Bălți în oricare din sediile menționate, **ai dreptul să o contesti**. Pentru aceasta poți depune o cerere la sediul instanței care a pronunțat hotărârea pe care vrei să o ataci, iar cererea și dosarul tău vor fi transmise spre examinare la Curtea de Apel Bălți. Pentru a contesta o încheiere judecătorească este nevoie să depui o cerere de recurs, iar pentru a ataca o hotărâre judecătorească trebuie să depui o cerere de apel.

Poți afla mai multe informații despre Judecătoria Bălți, serviciile prestate de aceasta, dar și datele de contact pentru cele trei sedii, accesând pagina web a Judecătoriei Bălți: <https://jbl.instante.justice.md>

2. DEPUNEREA CERERILOR ȘI OBȚINEREA INFORMAȚIILOR DESPRE DOSARE

Judecătoria Bălți este formată din mai multe secții și direcții care îți pot oferi serviciile de care ai nevoie.

Direcția evidență și documentare procesuală este responsabilă de înregistrarea tuturor solicitărilor scrise care vin în adresa instanței: plângeri, demersuri, cereri de chemare în judecată, dosare penale și contravenționale. Respectiv, în cazul în care vrei să depui o cerere de chemare în judecată sau oricare altă cerere legată de examinarea unui dosar, inclusiv un recurs sau o cerere de reexaminare a dosarului tău de către o instanță superioară, te poți adresa acestei Direcții. Angajații acestei subdiviziuni îți pot pune la dispoziție formulare tipizate ale cererilor de care ai tu nevoie.

 Judecătoria Bălți, sediul Central, etajul 1, ghișeul informații, tel.: (0231) 2-22-12, e-mail: jba@justice.md

Secția evidență și documentare procesuală a cauzelor civile, comerciale și de contencios administrativ oferă informații cu privire la cauzele civile, comerciale și de contencios administrativ examinate de judecătoria, precum și eliberează copii de pe actele emise de către instanță în cadrul examinării acestor cauze.

 Judecătoria Bălți, sediul Central, etajul 1, biroul 6, tel.: (0231) 2-41-19, E-mail: jba@justice.md

Secția evidență și documentare procesuală a cauzelor penale și contravenționale oferă informații despre cauzele penale și contravenționale aflate în procedura judecătorei, eliberează copii de pe actele emise de către instanță în cadrul examinării acestor cauze și realizează transmiterea la executare a hotărârilor judecătorești.

 Judecătoria Bălți, sediul Central, etajul 1, biroul 3, tel.: (0231) 2-61-67, E-mail: jba@justice.md

Secția generalizare, sistematizare, monitorizare a practicii judiciare și relații publice oferă informații de interes public cu privire la activitatea instanței. Aici poți depune cereri de eliberare a copiilor de pe actele judecătorești și de acces la informații despre dosarul tău, dar și orice alte tipuri de cereri.

 Judecătoria Bălți, sediul Central, etajul 3, biroul 4, tel.: (0231) 2-22-12, E-mail: jba@justice.md

Serviciul arhivă oferă informații și copii de pe unele acte judecătorești din dosarele transmise spre păstrare în arhivă.

 Judecătoria Bălți, sediul Central, etajul 1, ghișeul informații, tel.: (0231) 2-94-88, E-mail: jba@justice.md

Este important să știi că funcționarii din cadrul judecătorei nu au dreptul să te consulte referitor la soluționarea cererilor de chemare în judecată pe care le-ai depus. Aceștia însă îți pot oferi informații cu privire la actele necesare, procedurile pe care trebuie să le urmezi, precum și despre competențele și funcționarea instanței.

3. Cum te pregătești pentru ȘEDINȚA DE JUDECATĂ?

Verifică agenda ședințelor de judecată

Este important să consulți din timp orarul ședințelor de judecată la care trebuie să participi. Orarul este afișat pe panourile informative ori ecranele de la intrarea în instanță, fie online pe pagina web a instanței de judecată, unde poți găsi informația cu privire la ora, locul desfășurării ședinței și judecătorul care va examina cauza ta. Totodată, poți afla informații utile despre activitatea instanței și datele de contact ale persoanelor responsabile de prestarea serviciilor judiciare.

În cazul în care nu te poți prezenta la data și ora stabilită pentru ședința de judecată, poți depune o cerere de amânare a ședinței, indicând motivele. Dacă cererea va fi admisă, judecătorul va stabili o nouă ședință de judecată. Trebuie să știi, însă, că solicitarea repetată a amânării ședinței, cu intenția de a tergiversa examinarea cauzei, poate duce la aplicarea unei amenzi judiciare.

<https://jbl.instante.justice.md/ro/agenda-of-meetings-page>

Apelează la serviciile unui avocat public ori privat

În procesul de judecată te poți reprezenta singur. Însă, dacă ai nevoie de ajutor, poți apela la un avocat privat ori la asistența juridică garantată de stat. Serviciile unui avocat sunt contra plată, iar asistența juridică garantată de stat este oferită de avocați publici și parajuriști și este gratuită pentru persoanele care nu își permit să plătească pentru consultații juridice.

În același timp, asistența juridică garantată de stat este oferită, indiferent de venituri, victimelor torturii, traficului de ființe umane, copiilor-victime ale infracțiunilor, victimelor violenței în familie și ale violenței sexuale și altor categorii de persoane prevăzute în Legea cu privire la asistența juridică garantată de stat.

Poți verifica dacă ai dreptul să beneficiezi de asistență juridică garantată de stat accesând linkul

https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=123162&lang=ro

Înainte de a merge în instanță, asigură-te că ai cu tine buletinul de identitate, toate documentele care vin în susținerea cererii tale, precum și actul care confirmă împuțernicirile tale în cazul în care reprezinți pe cineva sau înaintezi o cerere ori acțiune în interesul altei persoane.

Fii atent la termenele și indicațiile din actele judecătorești

Examinarea oricăror cereri ori acțiuni depuse în instanța de judecată necesită respectarea anumitor intervale de timp, reglementate prin lege. De exemplu, dacă vrei să depui o cerere de chemare în judecată pentru încasarea unei datorii, ai la dispoziție 3 ani din momentul apariției acestei datorii. În cazul în care cererea ta a fost acceptată, citește cu atenție actele recepționate din partea instanței de judeca-

tă. Se poate întâmpla ca judecătorul să solicite să aduci probe sau acte suplimentare. În cazul în care nu vei respecta termenele stabilite de lege și de judecător, cererea ta poate fi restituită ori poți pierde dreptul de a prezenta probe sau acte suplimentare.

Facilități pentru minori și persoane cu nevoi speciale

Dacă ești minor/ă sau ești tutorele unui minor, dacă ești o persoană cu nevoi speciale și trebuie să participi la un proces de judecată, discută cu judecătorul responsabil de examinarea cauzei și solicită să ți se asigure condițiile corespunzătoare nevoilor tale în cadrul procesului.

Judecătoria Bălți asigură audierea în condiții speciale a participanților minori la proces, astfel încât aceștia să fie audiați în condiții optime pen-

tru starea lor psiho-emoțională.

În cazul în care ești o persoană cu nevoi speciale sau reprezinți una, depune o cerere în adresa Președintelui Judecătoriei și solicită stabilirea ședinței într-o sală cu acces pentru persoane cu nevoi speciale. Președintele instanței și judecătorul responsabil de cauza ta sunt obligați să organizeze ședințele de judecată cu asigurarea condițiilor de acces în sala de ședințe.

4. Judecătoria DIGITALĂ

Judecătoria Bălți deține o pagină web <https://jbl.instante.justice.md>. Aceasta este actualizată cu regularitate și aici găsești informații utile despre ședințele de judecată stabilite, hotărârile și încheierile instanței de judecată, citațiile publice, organizarea instanței, planurile de acțiuni, lista judecătorilor, competența teritorială a judecătorei, legislație, reguli de conduită, funcții vacante, dar și multe alte informații care îți pot fi de folos.

Suport în elaborarea actelor de la distanță

Pe site-ul Judecătoriei, la rubrica „Informații de interes public”, submeniul „Modele de acte”, găsești diverse modele de cereri și poți verifica condițiile de întocmire a acestora. Astfel, chiar și la distanță ai ocazia să te pregătești de ședințele stabilite pentru examinarea dosarului tău.

<https://jbl.instante.justice.md/ro/content/modele-de-acte> - jos în mijlocul paginii

Informează-te despre Judecătoria Bălți și spune-i și unui prieten!

Dacă această broșură ți s-a părut utilă sau interesantă, o poți lectura acum și în format electronic pe pagina web a Judecătoriei Bălți la rubrica „Informații de interes public”, submeniul „Ghiduri pentru justițiabili”.

În cazul în care ai prieteni, rude sau cunoștințe care sunt interesate de activitatea instanței de judecată sau au nevoie de ajutor ori de informații care țin de competența Judecătoriei Bălți, sugerează-le să citească această broșură în format online.

5. CUM ESTE EXAMINAT un dosar?

În cazul în care ai depus o cerere de chemare în judecată sau, la rândul tău, ai fost chemat în judecată, dosarul tău va fi examinat de către un judecător care este asistat de un grefier și un asistent judiciar.

Cazul tău va fi distribuit aleatoriu de un sistem electronic (Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor) unui judecător, care va stabili zilele ședințelor de judecată, va invita părțile la proces cu ajutorul grefierului, va solicita informații de la părți, va examina cauza și va pronunța o hotărâre.

În orice moment poți renunța la procesul de judecată. Îți retragi cererea până când procesul este intențat, fie renunți la acțiune ori o recunoști sau închei o tranzacție de împăcare cu cealaltă parte.

Pe parcursul examinării cauzei, judecătorul este imparțial și are misiunea de a soluționa obiectiv cauza. Legea îl obligă pe judecător să nu comunice cu tine ori alți participanți la proces în afara ședințelor de judecată.

În situația în care ai motive să crezi că judecătorul nu este obiectiv în examinarea cazului tău, poți depune o cerere de recuzare - astfel solicitând repartizarea cazului tău către alt judecător. Motivele legale de recuzare a judecătorului sunt indicate în articolul 50 din Codul de procedură civilă.

6. CUM TE COMPORȚI în timpul ședinței de judecată?

Este important să ai un comportament respectuos, atunci când ești în incinta judecătorei, să păstrezi ordinea și disciplina. Telefonul mobil trebuie deconectat ori setat la regim silențios la intrarea în sala de ședințe, iar utilizarea echipamentelor de înregistrare audio, video sau fotografierea se poate face doar cu permisiunea judecătorului și cu acordul părților și al altor participanți la proces.

În timpul ședințelor, judecătorul poate limita accesul persoanelor care încalcă ordinea publică. În funcție de gravitatea încălcării ordinii publice, instanța de judecată are dreptul să aplice amenzi între 1000 și 2500 lei și chiar să trimită dovezile către procuror pentru începerea urmăririi penale.

7. CÂND TE ADRESEZI Președintelui instanței?

Te poți adresa **Președintelui sau Vicepreședintelui** Judecătorei Bălți, când te confrunți cu una dintre următoarele probleme:

- examinarea dosarului tău durează prea mult;
- documentele și informațiile privind cauza ta nu au fost afișate pe site-ul instanței sau întocmite în termenele stabilite de lege;
- consideri că îți este încălcat vreun drept de către unul dintre angajații instanței;
- ai sugestii cu privire la funcționarea judecătorei.

Demersul tău trebuie să fie întocmit în scris și expediat la adresa de E-mail

sau deus la Direcția de evidență și documentare procesuală a Judecătorei Bălți.

Totodată, poți solicita o întrevvedere cu Președintele sau Vicepreședintele în zilele de audiență cu publicul.

8. PETIȚII ȘI SESIZĂRI

În cazul în care nu ești mulțumit de activitatea angajaților Judecătorei Bălți sau instanța a emis documente care conțin erori, atunci poți depune o petiție.

Dacă vrei să depui o petiție care vizează personalul instanței, o poți transmite în adresa Judecătorei Bălți la sediul unde consideri că ți-au fost încălcate drepturile: **jba@justice.md** (sediul Central), **jfa@justice.md** (sediul Fălești), **jsi@justice.md** (sediul Sîngerei) sau poți depune petiția la **Direcția evidență și documentare procesuală.**

Dacă vrei să depui o sesizare care vizează judecătorul care ți-a examinat cauza, atunci ar trebui să o expediezi în adresa Consiliului Superior al Magistraturii la următorul link:

<https://www.csm.md/ro/informatii/sesizari.html> ori pe adresa **mun. Chișinău, str. M. Eminescu 5.**

9. TAXA pentru serviciile judecătorești

În cazul în care, urmează să participi la un proces judiciar, trebuie să știi că unele servicii oferite de judecătorie implică achitarea taxei de stat. Astfel, vei **achita taxa de stat pentru:**

cereri de chemare în judecată în acțiuni de ordin civil;

înaintarea acțiunilor reconvenționale în dosare civile;

cereri de declarare a insolvabilității;

cereri de apel și de recurs în cauze civile;

eliberarea de către instanța de judecată a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești;

eliberarea înregistrărilor audio ale ședințelor de judecată.

Cum calculezi valoarea taxei de stat?

La depunerea unei cereri de chemare în judecată în cazul unei acțiuni patrimoniale sau care poate fi evaluată în bani, taxa de stat este calculată în funcție de caracterul și valoarea acțiunii. La depunerea unei cereri în cazul unei acțiuni nepatrimoniale sau care nu poate fi evaluată în bani, dar și în alte cazuri prevăzute de lege, taxa de stat este o sumă fixă, stabilită în unități convenționale, conform Legii cu privire la taxa de stat. O unitate convențională constituie 20 lei.

FORMULA MATEMATICĂ

Taxa de stat = cota procentuală indicată în Legea cu privire la taxa de stat \times unitatea convențională / 100%.

1 unitate convențională = 100% = 20 lei.

Vezi în tabelul ce urmează câteva exemple de calculare a taxei de stat:

TIPUL ACȚIUNII

TAXA DE STAT

Litigiile cu caracter patrimonial, cererile de contestare a unui titlu executoriu sau a unui alt document

3% din valoarea acțiunii sau din suma încasată. Nu mai puțin de 150 lei și nu mai mult de 25000 lei pentru persoane fizice. Nu mai puțin de 270 lei și nu mai mult de 50000 lei pentru persoane juridice.

Litigiile cu caracter nepatrimonial

500%, respectiv $(500\% \times 20 \text{ u.c.}) / 100\% = 100$ lei

Desfacerea căsătoriei

Pentru prima căsătorie 200%, respectiv $(200\% \times 20 \text{ u.c.}) / 100\% = 40$ lei
Pentru a doua căsătorie - 1000%, respectiv $(1000\% \times 20 \text{ u.c.}) / 100\% = 200$ lei

Cereri în procedură specială de constatare a unui fapt, care nu presupun existența unui litigiu	500%, respectiv $(500\% \cdot 20 \text{ u.c.}) / 100\% = 100 \text{ lei}$
Împărțirea averii la desfacerea căsătoriei	3% din valoarea acțiunii, dar nu mai puțin de 150 lei
Prelungirea termenului de primire a moștenirii	500%, respectiv $(500\% \cdot 20 \text{ u.c.}) / 100\% = 100 \text{ lei}$
Ridicarea sechestrului asupra bunurilor	500%, respectiv $(500\% \cdot 20 \text{ u.c.}) / 100\% = 100 \text{ lei}$
Apărarea onoarei și demnității	500%, respectiv $(500\% \cdot 20 \text{ u.c.}) / 100\% = 100 \text{ lei}$

Dovada achitării taxei de stat trebuie să indice clar destinația plății și să fie anexată la cererea de chemare în judecată. În cazul în care nu achiziți taxa de stat, cererea ta nu va fi examinată.

Scutiri

Persoanele pot fi scutite, prin lege, de achitarea taxei de stat sau pot solicita scutirea, amânarea sau eșalonarea plății taxei de stat prin **formularea unei cereri** în adresa judecătorului care examinează cauza în baza Codului de procedură civilă. În calitate de motive pentru scutire poți invoca date despre mărimea salariului, a pensiei sau a altor venituri, întreținerea copiilor minori sau a altor persoane, informații privind conturile bancare, bunuri aflate în proprietate. Scutirea poate fi totală sau parțială, în funcție de cerere și de dovezile prezentate.

Rechizitele bancare pentru achitarea taxei de stat:

Taxa de stat poate fi achitată prin intermediul băncilor și oficiilor poștale, precum și online prin utilizarea **Serviciului Guvernamental de Plăți Electronice Mpay** la următorul link:

<https://mpay.gov.md/Services>

Dovada achitării taxei de stat este bonul fiscal emis de bancă, oficiu poștal sau confirmarea generată de sistemul Mpay.

Rechizitele bancare menționate în acest subcapitol se aplică pentru toate sediile Judecătoriei Bălți.

Depunerea cererilor de chemare în judecată:

Beneficiar: Ministerul Finanțelor

Codul IBAN: MD91TRGAAA14222003000000

Codul fiscal: 1006601000037

Prestatorul beneficiar: **Ministerul Finanțelor - Trezoreria de Stat**

Amenzi aplicate de instanțele judecătorești în cauze contravenționale și penale:

Beneficiar: Ministerul Finanțelor

Codul IBAN: MD26TRGAAA14342003000000

Codul fiscal: 1006601000037

Prestatorul beneficiar: **Ministerul Finanțelor - Trezoreria de Stat**

Încasări la prestarea serviciilor cu plată (eliberarea fotocopiilor/xerox de pe materialele dosarului și eliberarea copiilor de pe înregistrarea audio a ședințelor de judecată)

Beneficiar: Judecătoria Bălți

Codul IBAN: MD58TRPAAA142310A01198AA

Codul fiscal: 1007601000182

Prestatorul beneficiar: **Ministerul Finanțelor - Trezoreria de Stat**

DATELE DE CONTACT

ale Judecătoriei Bălți

Judecătoria Bălți, sediul Central
mun. Bălți str. Hotinului, 43
Tel: (231) 22212
E-mail: jba@justice.md

Judecătoria Bălți, sediul Fălești
or. Fălești, str. I Mai, 14
Tel: (259) 22749
E-mail: jfa@justice.md

Judecătoria Bălți, sediul Sîngerei
or. Sîngerei, str. Testemițanu, 4
Tel: (262) 21569
E-mail: jsi@justice.md

Programul de lucru al Judecătoriei Bălți:

Luni – Vineri între orele 08:00 și 17:00

Pauza de masă între orele 13:00 și 14:00

